

Årsplan for Hagebyen Barnehage 2026-2027

Innhold

Innhold	2
ÅRSPLANENS FUNKSJON	3
BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT OG BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET	3
VISJON & VERDIER	4
VISJON	4
VERDIER	5
BARNEHAGENS FOKUSOMRÅDER	5
Barnehagens psykososiale miljø	5
Ivaretagelse av lekens- og barndommens egenverdi, og barns medvirkning	5
Bærekraftig utvikling	6
Humor og glede	6
BARNES MEDVIRKNING	7
DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING	7
LIVSMESTRING OG HELSE	8
DOKUMENTASJON	9
EVALUERING	10
OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE	10
TAUSHETSPLIKT, OPPLYSNINGSPLIKT OG SAMARBEIDSPARTNERE	12
DAGSRYTME I HAGEBYEN BARNEHAGE	12
FOKUSOMRÅDER	12
VENNSKAP OG LEK	12
Barns medvirkning	13
RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER	14
1. Kommunikasjon, språk og tekst	14
2. Kropp, bevegelse, mat og helse	15
3. Kunst, kultur og kreativitet	16
4. Natur, miljø og teknologi	16
5. Antall, rom og form	16
6. Etikk, religion og filosofi	17

ÅRSPLANENS FUNKSJON

Årsplanen skal være et arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning. Den skal være et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen. Videre er den et grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen, og skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Daglig leder har det faglige ansvaret for årsplanen, og foreldrene skal få anledning til å være med å påvirke innholdet. Det er samarbeidsutvalget som godkjenner årsplanen.

BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT OG BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehageloven § 1 Formål:

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Rammeplanen, kap.1:

”Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.” (Utdanningsdirektoratet 2017, s. 37)

Det er politisk bestemt og nedfelt i Barnehageloven og Rammeplanen at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som bygger på de samme demokratiske verdiene som samfunnet ellers bygger på. Barnehagen skal gjenspeile samfunnet og være et inkluderende fellesskap der barn i ulike aldre og med forskjellig livssyn og kulturer møtes og deltar i felles opplevelser og aktiviteter. Det står også presisert i rammeplanen at “barndommen har en egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling” (Utdanningsdirektoratet 2017, s.7).

Barnehagen er, i tillegg til en pedagogisk virksomhet, også et velferdstilbud til småbarnsfamilier. “Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng” (Utdanningsdirektoratet 2017,s.7).

Barnehagen er definert som en viktig læringsarena for barn under skolepliktig alder. Barnehagen skal legge til rette for at barna får en lekende tilnærming til de sju fagområdene som er beskrevet i Rammeplanen. Dette er de samme fagområdene som barna senere møter i skolen. I Hagebyen Barnehage utøves dette ved vi i dokumentasjonsarbeidet vårt har fokus på et nytt fagområde hver måned. Bildedokumentasjonen foreldre får tilsendt som pedagogisk dokumentasjon fokuserer overordnet på det enkelte fagområdet for å vise hvordan vi arbeider med dem. I personalgruppa bruker vi også disse dokumentasjonene for å planlegge, vurdere og evaluere eget arbeid.

VISJON & VERDIER

VISJON

LYKKELIG SOM LITEN!

I den visjonen legger vi at alle barn skal oppleve en barndom med egenverdi, en barndom preget av trygge rammer, omsorg, og masse lek, humor og glede!

I personalgruppa har vi fokus på hvordan vi på best mulig måte kan skape et godt psykososialt barnehagemiljø, og sikre at alle barn får den støtten, omsorgen og veiledningen de trenger for å ha det trygt og godt. Mer om hvordan vi arbeider kan leses i vår handlingsplan mot mobbing.

Det at vi er en liten barnehage gjenspeiles også i vår visjon. Personalgruppa, foreldregruppa og barnegruppa kommer tett på hverandre, og vi har unike rammer for å gi et barnehagetilbud preget av høy kvalitet.

VERDIER

For å realisere vår visjon så jobber vi i tråd med følgende verdier:

Trygghet – I barnehagen vår er det et lite miljø, hvor de ansatte har gode forutsetninger for å være tett på alle barn for å gi dem den omsorgen som behøves. I Hagebyen skal alle møtes med et smil og et “hei!” når de kommer inn døra, dette er med på å sette tonen for en hyggelig dag sammen. Personalet skal “tune seg inn” på barna, slik at de føler seg forstått, sett og hørt.

Glede – Vi er opptatt av å gjøre morsomme ting sammen, som skaper glede hos store og små. Gjennom tull og tøys, latter og godt humør forsøker vi å oppnå at alle i og rundt barnehagen opplever glede og et positivt miljø. Personalgruppa skal legge til rette for meningsfulle og lystbetonte aktiviteter der mestring og glede er i fokus. I planlegging, gjennomføring og evaluering skal barns medvirkning og barndommens egenverdi være i fokus

Anerkjennelse – I vår barnehage skal alle barn bli sett og hørt. Barna skal få støtte til å utvikle seg, og de skal oppleve et trygt og stimulerende miljø preget av mangfold

BARNEHAGENS FOKUSOMRÅDER

Vi jobber aktivt med:

Barnehagens psykososiale miljø

- Se egen handlingsplan mot mobbing

Ivaretagelse av lekens- og barndommens egenverdi, og barns medvirkning

- “Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre” (Utdanningsdirektoratet 2017, s.20).

- “Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv” (Utdanningsdirektoratet 2017, s.8).
- “Barnehagen skal ivareta barns rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen” (Utdanningsdirektoratet 2017, s.27).

Bærekraftig utvikling

- Barnehagen har grønt flagg
 - Vi har fokus på matsvinn, kaster nesten ikke mat. Det vi kaster går i kompostbingen, og vi bruker jorda der til grønnsakshagen vår.
- Forut-aksjonen
 - Hvert år deltar vi i Forut-aksjonen. Her skal barna få innblikk i hvordan mennesker andre steder lever, samt bidra til at deres lokalsamfunn utvikles i positiv retning. Solidaritet og det å gjøre en innsats for å gjøre livet bedre for andre er i fokus.
 - “Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn” (Utdanningsdirektoratet 2017, s.10).

Humor og glede

- “Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede” (Utdanningsdirektoratet 2017, s. 19).
- “Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing” (Utdanningsdirektoratet 2017, s.11).

BARNES MEDVIRKNING

Barnehagen skal ivareta barns rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen (Utdanningsdirektoratet 2017, s.27).

Gode relasjoner og en positiv og konstruktiv dialog mellom barna og personalet, og mellom personalet og foreldrene, er en forutsetning for å kunne ta barnas medvirkning på alvor. Barn har mange måter å uttrykke seg på, fra babling, gråt, mimikk og bevegelser, til bruk av språket sitt. Barnehagen må ta hensyn til at barn er forskjellige. Barnas personlighet, historie, kulturelle bakgrunn, kjønn og alder vil være med å prege barnas reaksjoner og opplevelser. Det er viktig at barnas rett til å ytre seg ut fra sine egne forutsetninger respekteres og ivaretas. Barna trenger tydelige voksne som både kan ta i mot innspill og være beslutningsdyktige. Barna kan ikke alltid få det slik de ønsker. Likevel må de voksne bekrefte at barnas ønsker eller behov er oppfattet, og forklare egne beslutninger på en slik måte at barna føler seg respektert og ivaretatt.

I Hagebyen betyr dette at vi skal være oppmerksomme på hva barn er interesserte i og opptatt av. Vi skal fange opp det som preger deres hverdag, og ta dette med inn i planleggingen, gjennomføringen og evalueringen av det pedagogiske arbeidet.

Noen ganger kan det føre til et prosjekt om et spesielt emne som opptar barna, andre ganger kan det bli en naturlig del av aktiviteter vi er i gang med. Vi jobber med å ta barnas initiativ på alvor og vi lytter til alle barn for å finne ut hva de ønsker.

Barnas erfaringer og uttrykk i etterkant av en aktivitet vil være en god pekepinn for oss når vi skal vurdere vår virksomhet.

DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING

Utdrag fra Barnehageloven § 1 Formål

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling»

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk

tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer» (Utdanningsdirektoratet 2017, s. 21)

Vi ser det slik at målet for danning er at barna skal bli trygge på seg selv og kjenne seg selv. Gjennom omsorg, lek og læring i barnehagen skal de få utvikle evnen til å reflektere over sin egen væremåte. Vi voksne må være støttende og hjelpe barna til å være konstruktive og løsningsorienterte.

Barnehagen er en viktig arena for lek og vennskap. Barna får en naturlig respons på sin egen væremåte gjennom leken. Vi voksne må være gode rollemodeller og være tydelig i våre holdninger og handlinger gjennom barnehagedagen.

Det er voksnes ansvar å veilede barna i deres møte med samfunnets normer. Det er viktig at barna får en begynnende forståelse for hva som er akseptert atferd i samvær med andre. Dette tror vi tilegnes best gjennom å prøve og feile i trygge rammer, med varme, trygge ansatte som er tett på og veileder barna i deres utprøving. Vi har, som nevnt i punktet om barnehagens fokusområder fokus på et godt og trygt psykososialt barnehagen. Man blir seg selv i møtet med andre, og derfor tenker vi det er viktig med fokus på å skape trygge rammer som barna kan trene på alle livets sider innenfor.

LIVSMESTRING OG HELSE

“Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.” (Utdanningsdirektoratet 2017, s. 11)

Begrepet livsmestring har de senere år fått stor oppmerksomhet, og har også fått plass i rammeplanens verdigrunnlag. Det er barnehageansatte, i tett samarbeid med foresatte sitt ansvar å fremme barns livsmestring. Livsmestring er et komplekst begrep som omfatter mye, og har ofte forskjellig innhold avhengig av hvem man snakker med. For noen er livsmestring knyttet til barns potensial og ressurser, mens det for andre kanskje knyttes til barns utfordringer.

Det er viktig å huske på at barn lever her og nå, og de skal møte både oppturer og nedturer, og at livet skal LEVES og ikke mestres. Vi bør være forsiktige med å definere om et barn mestrer livet eller ikke, eller hva de eventuelt måtte ha behov for senere i livet for å bli i stand til å mestre. Barn er små mennesker med individuelle behov, interesser og ikke minst rettigheter.

Barnehagen skal være en forebyggende og helsefremmende arena, der personalet må ta utgangspunkt i barnets modenhet, interesser og evner.

Livsmestring bygges best i vanlige hverdagsaktiviteter der barn er i lek og får delta selv og ved at de ansatte skaper rom for deres følelsesuttrykk og deres utforskende og lekende innstilling. Barn må få kjenne på kroppen at de er gode nok, selv om de ikke alltid mestrer det de prøver. De ansatte må altså sørge for at alle barn føler seg inkludert i fellesskapet. Barn må også få muligheten til å prøve ut alle sidene med samspill, lek og vennskap, der de kan få erfaringer som kan hjelpe dem å forstå og håndtere utfordringer de vil møte på. Dersom barn møtes av ansatte som gir dem respekt og tillit, vil de forhåpentligvis forstå og møte nye opplevelser med tro på at de klarer å stå i utfordrende situasjoner, og de vil søke støtte i andre om de har behov for det.

Alle barn har rett til et liv uten vold, overgrep og krenkelser. Norsk lov er en av de strengeste, og med utgangspunkt i barnehageloven gir rammeplanen for barnehagen forpliktende og overordnede mål og rammer for personalet, som skal sikre barns rettigheter. Gjennom den daglige kontakten med foreldre og barn, er barnehagens ansatte i en sentral posisjon til å forebygge, identifisere og avdekke om barn utsettes for ekskludering, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep (Lehn & Sivertsen, 2022, s.5&6)

Barnegruppa vår er liten, dette gjør at vi ser enkeltbarnet godt, vi ser hva barna er interessert i, hva og hvem de leker med, hva de mestrer godt, og det noen kanskje trenger ekstra støtte og motivering for å få til. Dette gjør at vi har gode rammer for å håndtere situasjoner det kan oppstå mobbing og krenkelser i, både i for- og etterkant. Vi har fokus på positiv grensesetting og vi prater med barna om situasjoner som oppstår, og der gjennom kan vi finne en mer hensiktsmessig strategi sammen.

Vi har varmmat en gang i uka, i tillegg til smørelunsj som vi har de øvrige dagene. Her fokuserer vi på gode stunder rundt måltidet, her kan vi filosofere om stort og smått, samt innta god og næringsrik mat. De eldste barna er noen ganger med å lage maten vi skal ha, her får de

medvirke og lære om hvordan man lager mat, og hvor maten kommer fra.

DOKUMENTASJON

Barnehagen skal være en lærende organisasjon som hele tiden lærer av egen praksis. Dokumentasjon gir denne muligheten ved at den åpner opp for refleksjon og kritisk tenkning over egen praksis. Gjennom å dokumentere hva barna opplever, lærer og gjør, kan

foreldre, nærmiljøet og barnehagemyndighetene se hvem vi er og hvordan vi jobber. Det åpner også opp for å forbedre og videreutvikle barnehagen vår.

I Hagebyen barnehage dokumenterer vi på følgende måte:

- Hjemmesiden og Facebook
- Bilder fra hverdagen i kidplan
- Månedspaner og årsplan
- Det sendes ut en bildedokumentasjon én gang pr mnd. Dokumentasjonen har fokus på månedens fagområde.

EVALUERING

Gjennom samtaler i hverdagen, både personalet i mellom, og mellom personal og barn/foreldre, vil det foregå evalueringer. Vi vil allikevel ha behov for å formalisere evalueringene, slik at dette blir et arbeidsredskap for oss. Dette vil vi gjøre gjennom:

- Personalmøter minst en gang pr mnd. Her vil perioden fra forrige møte og fram til nå vurderes og evalueres. Evaluering vil være en viktig del av prosessen på planleggingsdagene, der vi vurderer gjennomførte opplegg for så å trekke erfaringer til det videre arbeidet.
- Foreldresamtaler: Snakke sammen med foreldrene om hvordan barnet har det i barnehagen, og hva vi kan jobbe med videre.
- Vi har også veiledning internt i personalgruppa, samt egne assistent- og pedagogmøter.
- Vi gjennomfører også barnesamtaler, både kollektivt i f.eks. samlingsstund, og individuelt.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

"Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt SFO. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen" (Utdanningsdirektoratet 2017, s. 33).

Samarbeidet med skolen består i at skolen tar kontakt med barnehagen på våren, der det blir avtalt et møte med pedagogisk leder. I forkant får foreldre til skolestarterne brev der de godkjenner at barnehagen gir informasjon om barnet til skolen. I tillegg til innskriving, får skolestarterne tilbud om å komme på besøk til skolen på våren. Vi forsøker å samarbeide med

andre barnehager når vi har klubb, dette fordi vi ikke har så mange skolestartere, dette er tilfelle for de barnehagene vi samarbeider med også.

Det vi jobber med er å gjøre barna nysgjerrige og undrende, slik at de utvikler evnen til å “lære å lære”. “Vi forsøker å ruste barn til en fremtid vi ikke vet noe om.

Vi håper å bidra til å styrke barns tro på seg selv, og at de tenker “hvordan kan jeg finne ut av ting selv?” når de møter ulike utfordringer og problemstillinger.

Teknologi er sentralt nå, og vil trolig fortsatt være det i fremtiden. Vi tenker det er veldig viktig å bidra til at barna utvikler en evne til kritisk tenkning. Vi skal være med å bidra til å ruste barna for resten av livet.

Skolestarterne trenger litt ekstra utfordringer og lar seg lett engasjere til å prøve ut nye ting, og vil forske og finne svar på sine spørsmål. Barna skal lære gjennom å være aktive deltagere, og skal ha medvirkning i sin barnehagehverdag.

Førskoleklubb, har vi en gang i uka, foregår i ca 1 time.

I denne økta legger de ansatte til rette for at barna får med seg varierte erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen (Utdanningsdirektoratet 2017, s.33 & 34).

Det vi som oftest gjør er:

- Ser på redd barnas nettside “rettighetsslottet” for å gi barna en begynnende forståelse for deres rettigheter
- Skolestarterne får ansvar for å legge frem klær til alle barna før utetid. De er nødt til å samarbeide, og tenke på hva alle skal ha på seg basert på vær og vind og andre forhold.
- Vi jobber mye med sosial kompetanse, dette gjennom forskjellige bøker, vi snakker om følelser (bruker blant annet “Smart førsteklassing - med sosial kompetanse i ranselen”), Vi leker og utforsker sosiale normer og koder i de trygge rammene som leken i barnehagen bærer preg av, og vi snakker sammen erfaringer vi gjør oss.
- Vi ser også på serien “Skolestarterne” på NRK Super for å la barna få se og gjøre seg tanker basert på det de ser barna i serien tenker, føler og opplever
- Vi har ofte små kull som starter på skolen, derfor samarbeider vi tett med Voll Gårdsbarnehage og Tårnet barnehage. De eldste barna i alle barnehagene møtes jevnlig for lek og sosialisering med nye barn som også skal slutte i barnehagen og begynne på skolen.

TAUSHETSPLIKT, OPPLYSNINGSPLIKT OG SAMARBEIDSPARTNERE

Alle som arbeider i barnehagen, er underlagt bestemmelser om taushetsplikt. Dette innebærer blant annet en plikt til aktivt å hindre at uvedkommende får adgang til opplysninger om barn og foreldre.

Gjennom Barnehageloven har ansatte plikt til å melde fra til Barne- og familietjenesten (Bft) dersom det er grunn til å tro at et barn blir utsatt for mishandling eller omsorgssvikt. Vi stiller krav til alle ansatte i barnehagen at vi skal ha en profesjonell holdning både til taushetsplikt og opplysningsplikt.

Samarbeidspartnere vil variere fra år til år. Helsestasjon, logoped, fysioterapeut, barnevern og PPT vil eksempelvis være instanser vi samarbeider med ved behov.

DAGSRYTMEN I HAGEBYEN BARNEHAGE

0715-0830	BARNEHAGEN ÅPNER/FROKOST
0830-0900	LEK
0900-1040	MORGENSAMLING/OPPDELING/LEKEGRUPPER
1050-1100	SAMLINGSSTUND
1100-1130	FORMIDDAGSMAT (smøremåltid/varmlunsj på torsdager)
1200-1400	PÅKLEDNING/UTELEK/SOVING FOR DE MINSTE
1400-1430	ETTERMIDDAGSMAT (frukt/grønnsaker, yoghurt, knekkebrød e.l.)
1430-1500	HVILING (for de som ikke har sovet i utetiden)
1500-1630	LEK
1630	BARNEHAGEN STENGER

FOKUSOMRÅDER

VENNSKAP OG LEK

”Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.” (Utdanningsdirektoratet 2017, s. 23)

”Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.” (Utdanningsdirektoratet 2017, s. 20)

Mål:

1. At barna skal få tid, rom, inspirasjon til å være i lek og lære seg forskjellige leker
2. At barna skal få utvikle vennskap og sosial kompetanse

Leken har stor plass i barnas liv. Vi vil derfor legge til rette for variert lek for alle aldersgrupper i barnehagen. Det finnes mange ulike former for lek. Et trygt og spennende lekemiljø med fysiske utfordringer og voksne med positive holdninger til barn som leker, vil være med på å inspirere barna.

Vi ser ofte at det vi bruker av dramatisering f.eks. i samlinger, eller det barna har sett på film, hørt på lydbok, blitt lest for eller fortalt vil dukke opp i leken hos barna senere. De blir inspirert av små innspill og ideer, og kan ha stor glede av å få utfolde seg med dette videre i leken. Vi vil også prøve å utvide barnas lekerepertoar, ved å høre hva barna er interessert i, hva de har lyst til å leke med. Gi dem inspirasjonskilder og muligheter, men ikke la alt nødvendigvis være tilgjengelig til samme tid, Variasjon er viktig.

Vi vil ved behov dele opp barnegruppa i forskjellige tur-/lekegrupper basert på alder. Lekegruppene prøver vi å gjennomføre en til to ganger i uka.

Barns medvirkning

“Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov.” (Utdanningsdirektoratet 2017, s.27)

I barnehagen vår arbeider vi for å ta barnas interesser på alvor! Vi har observerer/samtaler med barna over en lengre periode, skriver ned hva de er interessert i og liker å gjøre i barnehagen.

Utdrag fra Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning:

“Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.”

Gode relasjoner og en positiv dialog mellom barna og personalet, og mellom personalet og foreldrene, er en forutsetning for å kunne ta barnas medvirkning på alvor. Barn har mange måter å uttrykke seg på, fra babling, gråt, mimikk og bevegelser, til bruk av det verbale språket sitt. Barnehagen må ta hensyn til at barn er forskjellige. Barnas personlighet, historie, kulturelle bakgrunn, kjønn og alder vil være med å prege barnas reaksjoner og opplevelser. Det er viktig at barnas rett til å ytre seg ut fra sine egne forutsetninger respekteres og ivaretas.

Barna trenger tydelige, varme og omsorgsfulle voksne som både kan ta i mot innspill og være beslutningsdyktige. Barna kan ikke alltid få det slik de ønsker, men de ansatte må likevel bekrefte at barnas ytring er oppfattet, og forklare egne beslutninger på en slik måte at barna

føler seg respektert og ivaretatt. I arbeidet med barns medvirkning bruker vi blant annet planlagte og spontane barnesamtaler.

I Hagebyen barnehage skal vi være oppmerksomme på hva barn er interesserte i og opptatt av. Vi skal fange opp det som preger deres hverdag, og ta dette på alvor. Noen ganger kan det føre til et prosjekt om et spesielt tema, andre ganger kan det bli en naturlig del av aktiviteter vi er i gang med. Vi ønsker å ta barnas initiativ på alvor og også lytte til alle barn. Barnas erfaringer og uttrykk i etterkant av en aktivitet vil være en god pekepinn for oss når vi skal vurdere vår virksomhet.

RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver er inndelt i sju fagområder. De ulike fagområdene gir klare mål og rammer for hvordan barnehagen skal legge til rette for barns læring og utvikling. Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. De vil sjelden opptre isolert, men vil ofte være representert samtidig gjennom hverdagens aktiviteter, lek og samspill.

Slik arbeider vi med de syv fagområdene i vår barnehage. Fagområdene blir tilrettelagt ut fra barnas alder, modning og interesser.

1. Kommunikasjon, språk og tekst

Dette fagområdet handler om at barna skal få tidlig og god språkstimulering i barnehagen, få videreutviklet sin begrepsforståelse og få et variert ordforråd. Tekst omfatter både skriftlige og muntlige fortellinger, eventyr, rim, regler og sanger. Barnehagen skal bidra til at barna bruker sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær. Barna skal bli kjent med bøker, sanger, bilder, media m.m.

Småbarn:

- Gjennom dagligdagse samtaler med barna
- Gjennom benevning av ord og begrep under måltid, lek, stell, påkledning.
- Bruke bøker, lydbøker sammen med barna, spontant og i samlinger.
- Sanger er en viktig for denne aldersgruppa.
- Bevegelsessanger er populært.

Storbarn:

- Gjennom dagligdagse samtaler med barna
- Tilgjengelige bøker, lydbøker.
- Fortellinger, eventyr, rim, regler og sanger i samlinger.

- Bruk av språk i lek og samspill med andre

Hele barnegruppa:

- Alle ansatte skal benytte ASK og visuell språkstøtte

2. Kropp, bevegelse, mat og helse

Barn er kroppslig aktive og uttrykker seg mye gjennom kroppen. Ved sanseinntrykk og bevegelse skaffer barn seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder. Barns kontakt med andre barn starter ofte med kroppslige signaler og aktiviteter.

I rammeplanen for barnehager står det; *"Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold."*

(Utdanningsdirektoratet 2017, s. 49)

Dette jobber vi bra med i vår barnehage. Variert fysisk aktivitet både inne og ute er av stor betydning for utvikling av motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse. Godt og sunt kosthold er viktig for utvikling av en sunn kropp. Vi i barnehagen må bidra til at barna får gode og sunne matvaner. Vi må bevisstgjøre barna på at det finnes kroppslige grenser, både for seg selv og andre.

Småbarn:

- Veksle mellom fysisk utfoldelse inne og ute.
- Bruke lekeplassen ute til aktiv lek.
- På turer veksler barna mellom å sitte i vogn og gå selv.
- Dans og bevegelse til sang og musikk.

Storbarn:

- Bruke lekeplassen og nærområdet/skogen til variert fysisk utfoldelse. Dra på turer i skog og mark. Om mulig få låne gymsal på DMMH når vi har studenter.
- Dansesamlinger der vi danser og utfolder oss til ulike typer musikk.

– Samlinger med fokus på kroppen. Her bruker vi blant annet boka "Hvordan lager man en baby"? som viser med illustrasjoner og tekst hvordan man lager en baby. Boka brukes også i sammenheng med at barn skal bli bevisst på egne grenser, og hva det er greit og ikke at andre gjør med kroppen sin.

- Introdusere regelleker av typen sisten, rødt lys, stiv heks etc.

3. Kunst, kultur og kreativitet

Gjennom dette fagområdet skal barna få mulighet til å oppleve kunst og kultur, og til selv å uttrykke seg estetisk. Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Gjennom rike erfaringer med dette, vil barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenking og kommunikasjon. (Utdanningsdirektoratet 2017, s. 50)

Alle barna:

- Spontan eller tilrettelagte samlinger med dans, dramatisering, lek, fortelling og eventyr.
- Tegning, maling og forming. Spontan eller planlagt.
- Bruke media som er aktuelt
- Vurdere ulike tilbud i Trondheim med kunst- og kulturopplevelser.
- I desember har vi adventsstund hver dag
- Nissefest
- Julebord i tårnet

4. Natur, miljø og teknologi

Dette fagområdet skal bidra til at barna blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra bl.a. til at barna opplever naturen og undrer seg over naturens mangfoldighet, opplever glede ved å ferdes i naturen, får erfaringer med og kunnskap om fugler, dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjon. Barna skal lære seg å iaktta, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verden.

Alle barna:

- Bruke uteområdet og nærmiljøet året rundt, til å gi barna gode opplevelser. Vi skal undre oss sammen med barna.
- Eksperimentere med ulike materialer, snø, is, vann osv.
- Følge med de ulike årstidene og hva som er spesielt for disse.
- Lære sammenhenger i naturen, med fugler, dyr og planter.
- Fuglelivet på uteområdet, følge med i prosessen fra egg til fugleunger.
- Besøke bondegården, blir kjent med dyra der. Hvor kommer maten og drikken i fra.

5. Antall, rom og form

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og er på jakt etter sammenhenger. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler

barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering.

Småbarn:

- Bevegelsessanger
- Barns lek, helt enkle toddlerleker, bygge med klosser.
- Puttekasser
- Påkledning, rekkefølge, benevning.
- Bruk av digitalt verktøy
- Enkle puslespill
- Lek med bygging i sandkassen, bøtter med vann, klosser og tårn.

Storbarn:

- Sanger, rim, regler og eventyr. Lage selv og lære nye sanger
- Klassifisering
- Lek med bygging av lego,
- Ulike spill med terninger.
- Bruk av digitalt verktøy.

6. Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon. Barnehagen skal bidra til at barna utvikler toleranse og interesse for hverandre og respekt for hverandres bakgrunn.

Alle barna:

- FORUT- prosjektet er vi med i hvert år, der vi får informasjon om et spesielt land og barn som lever der. Vi ser på likheter og ulikheter hvordan vi lever og tenker. Vi skal ha Solidaritetsbutikk, vi selger tilsendt materiale og inntekten går til utbygging av barnehager og skoler.
- Til jul følger vi tradisjoner som står sterkt i vår kulturarv. Adventstund, her trekker vi fra vinduskalenderen vår og vi synger julesanger.
- Fra dramatisering av juleevangeliet i kirka til nissefest.
- Rettighetsslottet (Barns rettigheter)
- Undre seg med barna. Gi tid rom for filosofiske samtaler og etiske samtaler sammen med barna, både barn/barn og barn/voksen.

7. Nærmiljø og samfunn

Barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett.

Barn skal medvirke i og utforske og oppdage nærmiljøet sitt. Fagområdet omfatter også medienes betydning for barns hverdag.

Småbarn:

- Turer i nærmiljøet, skogen, lekeplasser, butikken, biblioteket, osv.
- Tur til hverandre sin dør, dette er med på å lære barna hvor alle barna i barnehagen bor.
- Bruke Ipad og smarttelefon

Storbarn:

- Turer i nærmiljøet, skogen, lekeplasser, butikken, biblioteket, osv.
- Tur til hverandre sin dør, dette er med på å lære barna hvor alle barna i barnehagen bor.
- Bussturer og trikketurer til byen og bymarka. Barna skal kjenne til hva som finnes i nærmiljøet av butikker, post, bibliotek, kirke osv.
- Klubben drar på besøk til den skolen de skal begynne.
- Ha kjennskap til byen vår, ved å ta bussturer og bruke nettet for å søke informasjon.
- Bruke digitale verktøy sammen med barna, som bl.a. kamera, skanner og PC og Ipad